

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Haymo-//nis Episcopi Hal-//berstattensis, De Varietate//
librorum, siue de Amore cœlestis// patriæ libri. III. ...**

Haimo <Halberstadensis>

Coloniae, 1531

VD16 H 231

LXVI Qui sint fructus digni poenitenti[a]e & qualiter pati vim regnum
caelorum potest.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29814

OMnipotens em̄ deus contritionē quærit, fletibus flectitur, lugentes lætificat, pœnitentibus p̄sto est, magnus profectus est lachrymarum. Plorando seruus popitiat dñm, fili⁹ lachrymis mitigat patrē, & asperā matrē plorās paruulus mulcet. Ita ergo & peccator profusis lachrymis remouet irā dei reformatus in ipso. Petrus namq; trinā negationē lachrymis diluit. Scriptū est em̄: Et recordatus Petrus &c. fleuit amare. Dauid em̄ dicit: Venite adoremus & ploremus corā dño qui fecit nos. Et iterū: Fuerunt mihi lachrymæ meæ panes die ac nocte, & potū meū cum fletu miscebā, stratumq; meū per singulas noctes lachrymis rigabo. Et iterū: Deus vitam meā nuntiaui tibi posuisti lachrymas meas in cōspectu tuo. Oportet igit̄ nos salutē nr̄am lugere pditā, atq; animā nr̄am mortuā lamētari, vt cū de hoc seculo abstracti fuerim⁹ ad vitam mereamur peruenire perpetuam.

Mar. 26.
Psal. 94.
Psal. 101.
Psal. 55.

Qui sint fructus digni pœnitentiæ, vel qualiter pati vim regnum cælorum potest.

Greg.
Mat. 3.

BEatus Ioannes baptista, & dñi nostri Iesu p̄cursor ad turbas loquitur dicens: Facite ergo fructus dignos pœnitentiæ. In quibus verbis notum est, quod amicus sponsi non solum fructus pœnitentiæ, sed dignos pœnitentiæ admonet esse faciēdos. Aliud namq; est fructum facere, aliud dignum pœnitentiæ facere. Vt em̄ secundum dignos pœnitē

LIBER SECVNDVS.

tiæ fructus loquamur, sciendū, quia quisquis illicita nulla cōmisit, huic iure conceditur vt licitis vtatur.

Sicq; pietatis opera faciat, vt tñ si non voluerit, ea q̄ mundi sunt non relinquat, at si quis in fornicatiōis culpa, vel fortasse (q̄d est grauius) in adulteriū lapsus est, tanto à se licita debet abscindere, quāto se meminit & illicita perpetrasse. Necq; em̄ par fructus boni operis esse debet eius qui minus, & eius qui amplius deliquit, aut eius qui nullis, & eius qui in quibusdā facinoribus cæcidit. Per hoc ergo q̄d dicitur: Facite ergo fructus dignos pœnitentiæ, vniuscuiusq; consciētia conuenitur, vt tātō maiora quærat bonorū operū lu-

cra per pœnitentiā, quanto grauiora sibi intulit damna per culpā. Quia vero ad magna nos opa Ioan-

Mat. 3.

nes admonet dicens: Facite fructus dignos pœniten-

Luc. 3.

tiæ. Et rursus: Qui habet duas tunicas, det non ha-

benti, & qui habet escas similiter faciat. Iam patenter

Mat. 11.

datur intelligi, quid est q̄d veritas dicit: A diebus Io-

annis baptistæ vsq; nunc regnū cælorū vim patitur,

& violenti rapiunt illud. Quæ supnæ verba sententię

nobis sunt magnopere p̄scrutanda. Nam q̄rendum

est, quō vim regnū cælorū perpeti possit. Quis enim

cælo violentiā irrogat? Et rursus q̄rendum est, si pati

vim regnū cælorū potest. Cur eandē vim à diebus Io-

annis baptistæ & non etiā antea ptulerit? Sed cū lex

dicat, si quis hæc vel illa fecerit morte moriat̄, cūctis

legētib; liquet, q̄a p̄ctōres q̄sq; pœnā suæ seuerita-

tis perculit, non aut̄ p̄ pœnitentiā ad vitā perduxit.

Cum aut̄ Ioannes baptista redēptoris gratiā p̄cur-

rens pœnitentiā p̄dicat vt peccator, qui ex culpa est

HAY. DE VARIET. LIB.

mortuus p̄ conuersionē uiuat, profecto à diebus Io-
 annis baptistæ regnum cælorū vim patitur. Quid est
 aut̄ regnū cælorū, nisi locus iustorū? Solis em̄ iustis ce-
 lestis patriæ p̄mia debentur, vt humiles, casti, mites,
 atq; misericordes ad gaudia sempiterna pueniāt. Cū
 vero quis vel superbia tumidus, vel carnis facinore
 pollutus, vel iracundia accensus, vel crudelitate im-
 pius, post culpas ad pœnitentiā redit, & vitā eternā
 percipit: quasi in locū peccator intrat alienum. A di-
 ebus ergo Ioānis baptistæ regnū cælorū vim patitur
 & violenti rapiunt illud. Quia qui pœnitentiā p̄cō-
 ribus indixit, quid aliud q̄ regno cælorū fieri violenti-
 tiā docuit. Recogitemus ergo fratres charissimi ma-
 la q̄ fecimus, & nosmetipsos assiduis lamentis attera-
 mus, hereditatē iustorū, quā non tenuimus per vitā,
 rapiamus per pœnitentiā. Vult à nobis omnipotēs
 deus talē violentiā perpeti. Nam regnū cælorū rapi-
 vult nostris fletibus, q̄d nostris merit̄ non debetur.
 A spei ergo certitudine nulla nos malorū nostrorū q̄-
 litas, nulla quātitas frangat. Præstat magnā veniæ fi-
 ditiā latro ille venerabil̄, qui non inde venerabilis.
 vnde latro. Nam latro ex crudelitate, venerabilis ex
 confessione. Cogitate ergo cogitate q̄ sint incōpre-
 hensibilia om̄ipotentī deo misericordiæ viscera. La-
 tro iste cruentis manibus abstractus est à fauce itine-
 ris, suspensus est in patibulo crucis, ibi confessus est,
 ibi sanatus est, ibi audire meruit: Hodie mecum eris
 in paradiso. Quid est hoc? quis tantā bonitatē dice-
 re dei, quis æstimare sufficiat? De ipsa p̄na criminis
 peruenit ad p̄mia virtutis. Idcirco autē omnipotēs

LIBER SECVNDVS.

deus electos suos in quibusdā lapsibus cadere pmi-
 sit, vt alijs in culpa iacentibus, si toto ad eū corde cō-
 surgunt, spem veniæ reddat, & eis per lamēra pœni-
 tentiæ viā pietatis aperiat. Exerceam⁹ ergo nosmet
 ipsos in lamentis, extinguamus fletibus, dignis pœni-
 tentiæ fructib⁹, culpas, tēpora indulta ne pereāt, q̄a
 qui multos à suis iniquitatibus iam sanatos aspici-
 mus, quid aliud q̄ supernæ misericordiæ pignus tenem⁹?
 Immensam misericordiā cōditoris n̄ri aspiciere debe-
 mus, q̄ nobis vclut in signo ad exemplū pœnitentiæ
 posuit eos, quos p pœnitentiā viuere post lapsum fe-
 cit. Perpēdo etem Petrum, cōsidero latronē, aspicio
 Zacheū, intueor Mariā, & nihil in his aliud video, ni-
 si añ oculos nostros posita spei & pœnitētis exēpla.
 Fortasse em̄ in fide lapsus est aliquis, aspiciat Petrū q̄
 amare fleuit, q̄d timide negauerat. Ali⁹ cōtra, pximū
 in malitia crudelitatis exarsit, aspiciat latronē q̄ & ī
 ipso mortis articulo ad vitæ præmia pœnitēdo per-
 uenit. Alius auaritiæ æstibus anhelans aliena diri-
 puit, aspiciat Zacheū, qui siquid alicui abstulit, q̄dru-
 plū reddidit. Alius libidinis igne succēsus, carnis mū-
 ditiā perdidit, aspiciat Mariam q̄ in se amorē carnis
 igne diuini amoris excoxit. Ecce om̄ipotēs vbiq; ocu-
 lis n̄ris q̄d imitari debeam⁹ obijcit, vbiq; exēpla suæ
 misericordiæ opponit. Mala ergo iam displiceāt vel
 expta. Libēter obliuiscit om̄ipotens deus q̄d nocen-
 tes fuimus, paratus est pœnitentiā n̄ram nobis ad in-
 nocētiam deputare. Ingnati post aq̄s salutis renasca-
 mur ex lachrymis. Itaq; iuxta primi pastoris vocē, si-
 cut mō geniti infantes lac cōcupiscite, Redite paruu

1. Pe. 23

HAY. DE VARIET. LIB.

li filij ad finū matris vestræ æternæ sapiētiae. Sugite
larga vbera pietatis dei. Transacta plangite, imminē
tia vitate. Redemptor noster momentaneos fletus
vestros æterno consolabitur gaudio.

De perseverantia boni operis Ca. LXVII.

Virtus boni operis perseverantia est, & voce ve
ritatis dicit: Qui aut̄ perseveraverit vsq; in finē
hic saluus erit. In cassum q̄ppe bonū agitur, si
añ vitæ terminū deserat. Ex p̄cepto legis cauda ho-
stiae iubet̄ offerri. In cauda q̄ppe finis est corporis. Et
ille bene imolat, bene imolat q̄ sacrificiū boni ope-
ris vsq; atq; ad finē debitæ perducit actiōis. Hinc lo-
seph inter reliq; fratres talarē tunicā habuisse descri-
bitur. Tunica vero vsq; ad talū, est bonū opus vsq;
ad cōsummationē. Tūc em̄ placet deo nostra cōuer-
satio, q̄n bonū qd̄ inchoamus, perseveranti fine cōple-
mus. Bonū ergo non cōpisse sed perfecisse virtus est.
Non inchoantibus p̄mium p̄mittit̄, sed perseverantib;
datur. Semp̄ in vita hoīs finis q̄rendus est, q̄a de⁹ nō
respicit quales ante fuerimus, sed q̄les circa finē vitæ
erimus. Vnumquemq; em̄ de⁹ de suo fine, non de vi-
ta p̄terita iudicat. Persistam⁹ igitur charissimi omni-
cum intentione in diuinis obsecratiōibus, vt ea quæ
ei placita sunt, faciat nos cum sua benedictiōe incho-
are, & vsq; ad perseverantiā bonæ perducere cōsum-
mationis, qui est α & ω, principiū & finis Iesus Chri-
stus dominus noster, qui cum patre viuit & regnat
deus, in vnit̄ate spiritus sancti per infinita
secula seculorum. Amen.

Mat. 10.

Leui. 3.

Ge. 37.